

Ομάδα 6^η

Ζίναλη Καλλιόπη - Καμπούρη Κωνσταντίνα
Καρακώστας Γεώργιος - Κουκούτση Κυριακή

A) Ο Φαρνάβαζος επικαλείται την προηγούμενη **φιλία του** με τους Σπαρτιάτες, προκειμένου να καταδείξει την ασυνέπειά τους. Η φιλία όμως κατείχε πολύ σημαντική θέση στη ζωή των αρχαίων, όπως φαίνεται και από το απόσπασμα, του «Προς Δημόνικον» λόγου του Ισοκράτη, όπου ο ρήτορας συμβουλεύει το νεαρό «Δημόνικο» ανάμεσα σε πολλά άλλα και για τη φιλία. (Μας ενδιαφέρουν οι ενότητες 24 – 25 και 26). Αριστερά υπάρχει το κείμενο από το πρωτότυπο και δεξιά υπάρχουν 2 μεταφράσεις. Αφού τις μελετήσετε, να παρουσιάσετε αδρομερώς (= με λίγα λόγια) αυτές τις συμβουλές σε πλάγιο λόγο σε ένα αφηγηματικό κείμενο μέχρι 15 σειρές, φροντίζοντας ιδιαίτερα τη συνοχή του κειμένου.

⊗ Μια ενδεικτική δομή θα μπορούσε να έχει ως εξής: Ο Ισοκράτης συμβουλεύει το Δημόνικο και για το θέμα της φιλίας προτρέποντάς τον να.... Τον συμβουλεύει, επίσης, να . Επιπλέον του εφιστά την προσοχή....., Επιπροσθέτως.... Τέλος..

1^η δραστηριότητα [**πλαγίωση ευθέος λόγου**]

Ο Ισοκράτης συμβουλεύει το νεαρό Δημόνικο να μην κάνει κανένα φίλο πριν εξετάσει πώς είχε μεταχειριστεί τους προηγούμενους φίλους του, για να μην συμπεριφερθεί με τον ίδιο τρόπο και στον ίδιο όπως και σε εκείνους. Τον συμβουλεύει, επίσης, να γίνεται φίλος με κάποιον σιγά σιγά, όταν όμως γίνει να προσπαθήσει να παραμείνει και επίσης του λέει ότι δεν είναι καλό να μην έχει κανένα φίλο, ούτε να δοκμάζει τους φίλους του με βλάβη, αλλά ούτε να μην τους δοκιμάζει καθόλου. Ακόμα τον συμβουλεύει να μην έχει μυστικά από τους φίλους του, διότι, εάν αποτύχει δεν θα βλαφθεί, ενώ, αν επιτύχει, θα καταλάβει τον χαρακτήρα τους. Τον συμβουλεύει να δοκιμάζει τους φίλους και στην κακοτυχία και στους κινδύνους. Του λέει ότι είναι επίσης αισχρό να υστερείς στις κακές πράξεις κατά των εχθρών και να νικάται από ως προς την ευεργεσία από τους φίλους του. Του τονίζει με έμφαση να αποδέχεται τους φίλους του και αυτούς που λυπούνται στα κακά και αυτούς που χαίρονται στα καλά. Τέλος, τον συμβουλεύει να θυμάται τους απόντες φίλους μπροστά στους παρόντες και να μην τους λησμονεί μπροστά στους άλλους.

Από την αρχαιότητα υπάρχουν παραδείγματα μοναδικής και σπάνιας φιλίας που αγγίζουν τα όρια της αυταπάρνησης, με πιο γνωστό παράδειγμα τη φιλία του Αχιλλέα με τον Πάτροκλο. Κάτι παρόμοιο συμβαίνει με τον Ορέστη και τον Πυλάδη στην τραγωδία του Ευριπίδη «Ιφιγένεια εν Ταύροις». Τέλος μνημονεύεται από πολλές πηγές ως αξιόλογη και η περίπτωση του Δάμωνα και του Φιντία. Αφού μελετήσετε το σχετικό απόσπασμα του [Διόδωρου Σικελιώτη](#), να συνθέσετε ένα περιληπτικό κείμενο για το Δάμωνα και Φιντία, το οποίο θα παρουσιάσετε στους συμμαθητές σας.

Δραστηριότητα 2^η [**Περιληπτική απόδοση**]

Κάποτε στις Συρακούσες υπήρχε ένας τύραννος που ονομαζόταν Διονύσιος τον οποίο επιχείρησε να σκοτώσει ο Φιντίας, ένας οπαδός των Πυθαγορείων. Η προσπάθειά του όμως απέτυχε και έτσι θα τον θανάτωναν. Ο Φιντίας ζήτησε μία προθεσμία για να τακτοποιήσει κάποιες προσωπικές υποθέσεις του και άφησε ως εγγυητή τον φίλο του. Τότε ο τύραννος απόρησε αν υπάρχει τέτοιος φίλος. Ο Δάμωνας δέχτηκε να αυτοφυλακιστεί στην θέση του φίλου του χωρίς να διστάσει. Κάποιοι τον επαινούσαν για την αγάπη που έδειχνε στον φίλο του ενώ κάποιοι άλλοι τον κατηγορούσαν για τρέλα. Ενώ τελείωνε η προθεσμία, ο κόσμος περίμενε με αγωνία να δει αν ο Φιντίας θα κρατήσει το λόγο του. Τη στιγμή που ο Δάμωνας οδηγούνταν στο δήμιο ο Φιντίας κατέφθασε τρέχοντας. Επειδή η φιλία τους συγκίνησε όλους, ο Διονύσιος χάρισε την ποινή στον Φιντία και ζήτησε να τον βάλουν και τον ίδιο στην φιλία τους.

<p>Διόδωρου Σικελιώτη «Ιστορική Βιβλιοθήκη» 10,4,2-8</p>	<p>Μετάφραση: Στάθης Παπακωνσταντίνου</p>
<p>καὶ γὰρ Διονυσίου τυραννοῦντος Φιντίας τις Πυθαγόρειος ἐπιβεβουλευκῶς τῷ τυράννῳ, μέλλων δὲ τῆς τιμωρίας τυγχάνειν, ἠτήσατο παρὰ τοῦ Διονυσίου χρόνον εἰς τὸ περὶ τῶν ἰδίων πρότερον ἄβούλεται διοικῆσαι· δώσειν δ' ἔφησεν ἐγγυητὴν τοῦ θανάτου τῶν φίλων ἓνα. τοῦ δὲ δυνάστου θαυμάσαντος, εἰ τοιοῦτός ἐστι φίλος ὃς ἑαυτὸν εἰς τὴν εἰρκτὴν ἀντ' ἐκείνου παραδώσει, προεκαλέσατό τινα τῶν γνωρίμων ὁ Φιντίας, Δάμωνα ὄνομα, Πυθαγόρειον φιλόσοφον, ὃς οὐδὲ διστάσας ἔγγυος εὐθύς ἐγενήθη τοῦ θανάτου. τινὲς μὲν οὖν ἐπήνουν τὴν ὑπερβολὴν τῆς πρὸς τοὺς φίλους εὐνοίας, τινὲς δὲ τοῦ ἐγγύου προπέτειαν καὶ μανίαν κατεγίνωσκον. πρὸς δὲ τὴν τεταγμένην ὥραν ἅπας ὁ δῆμος συνέδραμεν, καραδοκῶν εἰ φυλάξει τὴν πίστιν ὁ καταστήσας. ἤδη δὲ τῆς ὥρας συγκλειούσης πάντες μὲν ἀπεγίνωσκον, ὁ δὲ Φιντίας ἀνελπίστως ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ῥοπῆς δρομαῖος ἦλθε, τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην. θαυμαστῆς δὲ τῆς φιλίας φανείσης ἅπασιν, ἀπέλυσεν ὁ Διονύσιος τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκαλούμενον, καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄνδρας τρίτον ἑαυτὸν εἰς τὴν φιλίαν προσλαβέσθαι.</p>	<p>Όταν (στις Συρακούσες) ἦταν τύραννος ὁ Διονύσιος, κάποιος ὀπαδὸς τῶν Πυθαγορείων, ὀνόματι Φιντίας, ἐπειδὴ εἶχε ἀποπειραθεῖ νὰ κάνει κακὸ (δολοφονήσῃ) στὸν Διονύσιο καὶ ἐπρόκειτο νὰ θανατωθεῖ, ζήτησε ἀπὸ τὸν Διονύσιο μιὰ προθεσμία, ὥστε νὰ προλάβῃ νὰ τακτοποιήσῃ κάποιες προσωπικὲς τοῦ υποθέσεις. Καὶ τοῦ εἶπε ὅτι θὰ τοῦ δώσει σαν ἐγγυητὴ γιὰ θάνατο κάποιον ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ. Καὶ, ἀφοῦ ὁ τύραννος ἀπόρησε ἀν ὑπάρχει τέτοιος φίλος ποὺ θὰ αυτοφυλακισθεῖ στὴ θέση τοῦ ἄλλου, Ὁ Φιντίας παρακάλεσε κάποιον ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ, ποὺ ὀνομάζονταν Δάμωνα καὶ ἦταν Πυθαγόρειος φιλόσοφος, ὁ ὁποῖος, χωρὶς νὰ διστάσῃ καθόλου, ἀμέσως ἔθεσε τὸν ἑαυτοῦ ὡς ἐγγυητὴ τοῦ θανάτου. Καὶ κάποιοι μιλοῦσαν ἐπαινετικά γιὰ τὴν υπερβολικὴ αὐτὴ αὐταπάρηση καὶ ἀγάπη πρὸς τοὺς φίλους, κάποιοι κατηγοροῦσαν τὸν ἐγγυητὴ γιὰ θρασύτητα ἐλαφρότητα καὶ τρέλα.</p> <p>Τὴν ὥρα ποὺ τέλειωνε ἡ προθεσμία ὅλος ὁ λαὸς ἔτρεξε περιμένοντας νὰ δεῖ ἀν θὰ κρατήσῃ τὸ λόγο τοῦ αὐτοῦ ποὺ ἔδωσε τὴν ὑπόσχεση. Κι ἐνῶ ἡ ὥρα περνοῦσε κι ὅλοι ἦταν ἀπογοητευμένοι, ἐντελῶς ἀναπάντεχα, καταφθάνει τὴν ὑστάτη στιγμή τρέχοντας ὁ Φιντίας, τὴ στιγμή ποὺ ὁ Δάμωνας ὀδηγοῦνταν στὸ δῆμιο. Κι ἐπειδὴ ἡ φιλία φάνηκε σὲ ὅλους συγκινητικὴ κι ἀξιοθαύμαστη, ὁ Διονύσιος χάρισε τὴν ποινὴ στὸν κατηγορούμενο καὶ παρεκάλεσε τοὺς 2 αὐτοὺς ἄντρες νὰ τὸν βάλουν κι αὐτὸν στὴ φιλία τοὺς σαν τρίτο μέλος..</p>

[Επιστροφή στο φύλο εργασίας](#)